

Boegbeelden groene sector

Branchevereniging VHG verzamelt 'boegbeelden': mensen die een bijzondere betekenis hebben (gehad) voor de groene sector. Door hun beroep, ervaring, expertise, visie of speciale activiteiten leveren ze een belangrijke bijdrage aan de waarde van groen in onze maatschappij. Door deze mensen te portretteren in VHG Magazine, kan de branche kennismaken van hun inzichten en ideeën. We hopen dat deze verhalen inspireren om concreet invulling te geven aan het thema 'groen maakt gelukkig'. In dit nummer een persoon die dat volmondig kan beamen: Janneke Brinkman-Salentijn. Met haar botanische aquarellen weet zij een stukje buitenwereld naar binnen te brengen en een groot publiek te boeien.

Biologe en botanisch tekenaar Janneke Brinkman:

“De natuur is een onuitputtelijke inspiratiebron”

Het lijkt wel afgesproken werk: uitgerekend op de dag van het interview met Janneke Brinkman is hovenier Ron van den Berg uit Noordwijkerhout druk bezig in de voortuin van het statige rijksmonument in hartje Leiden. Trots toont hij zijn trui met VHG-logo. De regen komt met bakken uit de hemel, maar Ron en zijn collega werken gestaag door. “We zijn niet van suiker, toch? En de planten hebben het water hard nodig. Kijk ‘ns hoe die rozen ervan opknappen!”

Door Annemieke Bos – Fotografie: Cornelia de Jong

“Twee keer per jaar komt Ron hier voor het snoeien van de buxussen en andere struiken”, vertelt Janneke. “Ook het opbinden van de blauwe regen en andere grotere tuinklussen doet hij voor ons. Verder onderhoud ik de tuin zelf. Mijn man Elco helpt er vaak bij. Vooral aan het eind van de zomer is er veel te doen. Nog voordat ik mijn koffers heb uitgepakt, ren ik naar het tuincentrum om nieuwe planten in te slaan. Of ik neem een kijkje bij Studio Ewald Jamin hier in Leiden. Die helpen mij met ideeën voor de inrichting van de tuin, ornamenten en bijzondere planten.” Vandaag zal Ron de voortuin opfleuren met een flink aantal witte knolbegonia's. Nog voordat ze haar verhaal vervolgt, spoedt Janneke zich naar buiten: “Ron, wil je er één apart houden, die wil ik nog schilderen!” Ze is net een dag terug van een studieweek 'botanical painting' in Engeland en bruijst van de inspiratie. “Ik leer nog altijd bij. Zo'n twee keer per jaar volg ik een cursus in Engeland om technieken te verbeteren. De prachtige details van bloemen, maar ook van vlinders, zijn voor mij een onuitputtelijke inspiratiebron. Aquarelverf leent zich er bij uitstek voor om het verfijnde, kwetsbare en kleurrijke van bloemen weer te geven.” En daar slaagt Janneke Brinkman al ruim 20 jaar bijzonder goed in. Haar aquarellen van bloemen en planten vormen het decor voor serviesgoed, postzegels, kalenders, kaarten en agenda's. Daarnaast tekent en schrijft ze voor het weekblad Margriet. Op deze manier weet ze met haar werk een groot publiek te bereiken. “Het feit dat mijn tekeningen gebruikt worden, stimuleert mij enorm. Het is heel fijn om anderen van al het moois dat de natuur biedt, te kunnen laten genieten. Daarmee wordt mijn werk zinvol en nuttig. Dan weet ik dat ik niet voor niets zit te schilderen. ‘Je laat wat achter’, zegt mijn man altijd.”

Rust en schoonheid

Wat is dat toch, dat mensen niet alleen van de natuur zelf genieten, maar ook van afbeeldingen van natuur? Voor Janneke is het duidelijk: “Mensen houden van natuur. Groen maakt gelukkig. Juist in deze tijden waarin bijna iedereen dagelijks heel druk is met van alles, zoeken mensen steeds weer de rust en schoonheid van de natuur op. Kijk maar

“Als kind schooierde ik al graag in de natuur”

Janneke Brinkman-Salentijn (1948) groeide op in de Noordoostpolder, samen met een zusje en broertje. Haar vader was plantkundige. Haar moeder zorgde altijd voor prachtige, kleurrijke boeketten. “Mijn gevoel voor vorm en kleur heb ik ongetwijfeld van haar geërfd.” Als kind speelde Janneke veel buiten. “In de natuur schooieren deed ik graag. De polder was een nieuwe wereld, volop in opbouw. Veel zand en klei, geen volgroeide bomen.” Na haar studie biologie aan de Vrije Universiteit van Amsterdam gaf ze enkele jaren biologieles. Haar passie voor botanisch aquarelleren groeide uit tot een loopbaan. Illustraties van haar hand bereiken een groot publiek omdat ze worden gebruikt voor agenda's, kalenders, wenskaarten, postzegels en serviezen. Ook schrijft en illustreert ze voor tijdschrift Margriet. Janneke is getrouwd met voormalig CDA-leider Elco Brinkman, tegenwoordig voorzitter van onder meer Bouwend Nederland. Sinds 7 juni 2011 is hij ook lid van de Eerste Kamer en fractievoorzitter. Samen hebben ze twee dochters en een zoon en zes kleinkinderen.

wat velen doen in hun vrije tijd: ze trekken de natuur in. Ik zie dat voor mijn ogen gebeuren: het plantsoen hier voor ons huis wordt in de lente en zomer druk bevolkt door jong en oud die zich er vermaken. Het park is een eldorado, de groene long van de stad. We gaan zelf

ook vaak naar buiten. De kleinkinderen verzamelen beestjes en blaadjes. Ze vinden het geweldig om die dan in mijn atelier na te tekenen en te schilderen. Het geeft mij ook altijd veel plezier om ermee bezig te zijn. Het vergt uiterste concentratie en discipline, het is eigen-

Expositie

Van 22 juli tot en met 25 september exposeert Janneke haar botanische tekeningen in Museum Jan van der Togt, Dorpsstraat 50 in Amstelveen. Ter gelegenheid van deze expositie zijn drie aquarellen gedrukt in een beperkte, afzonderlijk genummerde en met de hand gesigneerde oplage: PIOEN (*Paeonia officinalis*), IRIS en BLAUWE REGEN (*Iris germanica* en *Wisteria sinensis*) en ORCHIDEE (*Phalaenopsis*). Lezers van het VHG Magazine die deze expositie bezoeken, kunnen de prenten daar – op vertoon van dit magazine – met korting kopen. Die korting geldt ook bij bestelling via www.jannekebrinkman-salentijn.nl

lijk een soort mediteren. Iedere keer ga ik de uitdaging aan om een tekening te maken die botanisch verantwoord én esthetisch is. Het moet plantkundig allemaal kloppen wat ik doe, maar daarnaast streef ik ook een fraaie compositie na, met aandacht voor licht en donker, voor- en achtergrond.”

In dienst van de natuur

“De kracht van de natuur leert je relativeren”, heeft Janneke al eens in een interview gezegd. “De natuur heeft zijn eigen wetten. Daar heb je als mens maar heel weinig invloed op. Ieder jaar sterft een deel van een plant, bloem of boom af, maar in het voorjaar keert hij in al zijn

kracht weer terug. De natuur gaat door. Soms in alle hevigheid, kijk maar naar buiten, naar de hoosbuien van vandaag. Dan ga je toch anders kijken naar je eigen rol in het grote geheel. Het is lang zo geweest dat de natuur in dienst stond van de mens. We pakten wat we nodig hadden, natuur moest plaats maken voor woningen, wegen, fabrieken. De laatste jaren is er een omslag gaande. Duurzaamheid is een issue en de rollen draaien zich om: de mens komt weer meer in dienst van de natuur.” In feite stelt Janneke zich met haar aquarellen ook in dienst van de natuur. Ze is een ‘doorgeefluik’ van de schoonheid die zij ziet in alle bloemen en planten om haar heen. Samen zien we ook nog een parallel met het werk van hoveniers als Ron van den Berg: zoals hoveniers met hun werk de mens nog meer van groen laten genieten, doet Janneke dat met haar aquarellen net zo. En ze hoopt dat voorlopig te blijven doen. “Er is nog zoveel dat ik zou willen schilderen: een donkerrode dahlia bijvoorbeeld, een lupine, of nog meer rozen... er is tijd te kort.” ■

Mijn groenplek

“Uiteraard kom ik graag in tuinen, die vormen mijn grote inspiratiebron. Een van mijn favoriete plekken is de Hortus Botanicus hier in Leiden. Deze oudste botanische tuin (1594) van Nederland is echt een fantastische locatie. Midden in de drukke binnenstad van Leiden is het een oase van rust. Je treft er een combinatie van wetenschap en schoonheid. Een combinatie die ik in mijn werk ook nastreef. Er zijn uitzonderlijke planten in de meest uiteenlopende kleuren en vormen te zien. Zoals de oudste boom: een goudenregen uit 1601. Ook worden er bijzondere planten gekweekt voor onderzoek en onderwijs. In de nieuw gebouwde enorme Wintertuin zijn op drie terrasniveaus subtropische planten te bewonderen. In een aparte behuizing bloeit bovendien elk jaar de reuzenwaterlelie *Victoria amazonica*. Heel bijzonder.”